

Aniversări

**CONSTANTIN ANDRIUȚĂ, PROFESOR UNIVERSITAR,
DOCTOR HABILITAT, OM EMERIT AL RM
LA 50 ANI DE ACTIVITATE
LA CATEDRA BOLI INFECȚIOASE, TROPICALE ȘI PARAZITOLOGIE
MEDICALĂ a USMF „Nicolae Testemițanu” și IMSP SCBI „Toma Ciorbă”**

Domnul Constantin Andriuță, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, savant emerit al Republicii Moldova, în activitatea de un semicentener la catedra de Boli infecțioase și spitalul clinic Republican de boli infecțioase „Toma Ciorbă”.

Medicul, profesorul universitar și poetul Constantin Andriuță s-a născut la 25 ianuarie 1937 în satul Măgurele, comuna Coșeni, județul Ungheni, într-o familie de țărani înstăriți.

Despre satul natal profesorul universitar C. Andriuță scrie:

„ Măgurele, sat natal,
Ce se află după deal,
Între dealuri și vâlcele,
Unde-s neamurile mele.
Sat cu multe mahalale,

Pe unde mergi e bună cale,
C-o Fundătură și-un Țiglău,
Unde m-am născut și eu..."

După absolvirea școlii primare în satul natal Măgurele în anul 1952 finisează studiile de 7 clase din satul Teșcureni iar în 1955- școala medie din orașelul Cornești. În același an susține cu succes examenele de admitere în Institutul de Stat de Medicină din Chișinău „Facultatea Medicină Generală”, pe care o absolveste cu mențiune în 1961. Spriginul și sacrificiul părinților pentru ași vedea feciorașul medic adevărat nu are preț, căci în nici un fel nu poate fi supus estimărilor.

După absolvirea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, tânărul doctor C. Andriuță își începe activitatea de medic generalist în spitalul din satul Seliște, raionul Nisporeni, unde timp de 2 ani activează ca medic șef, deservind de unul singur populația de 10 mii de locuitori, din 6 sate.

În anul 1963, la îndrumarea Ministrului Sănătății din Republica Moldova, Nicolae Testemițanu, marelui Patriot al neamului, care azi a devenit o legendă a medicinei basarabene, doctorul C. Andriuță susține cu succes examenele de admitere la specialitatea „Boli infecțioase”, unde sub conducerea ilustrului savant în domeniul infectologiei profesorul Isaak Drobinski.

Doctorandul C. Andriuță efectuează cercetări științifice, care au fost materializate în teza de doctor în medicină la tema „Caracteristica clinică și de laborator ale formelor clinice atipice de hepatite virale”, fiind susținută cu succes la finele doctoranturii.

Din 1967 doctorul în medicină C. Andriuță activează la catedra Boli infecțioase în calitate de asistent, îmbinând munca didactică, curativă, științifică și cea obștească în cadrul Facultății de Medicină Preventivă.

Din anul 1970 pînă în decembrie 1984 a activat în postul de conferențiar la aceeași catedră, însă fiind pasionat de știință, a continuat să exploreze insistent și asiduu problemele hepatitelor virale. În baza cercetărilor efectuate în anul 1982 conferențiarul C. Andriuță susține teza de doctor habilitat în medicină la tema „Importanța clinică și patogenetică ale izoenzimelor în hepatitele virale A și B”, devenind în așa fel unul din specialiștii de frunte în maladiile infecțioase, inclusiv și în hepatitele virale din Republica Moldova.

În decembrie 1984 prin concurs unional dl. C. Andriuță ocupă postul de șef la catedra Boli infecțioase, în care a activat pînă în luna septembrie 2007, ulterior prin contract pînă în 3 septembrie 2012 ocupă postul de profesor universitar la aceeași catedră, iar din aceeași dată a fost angajat în postul de profesor-consultant la aceeași catedră.

În anul 1987 i-a fost conferit titlul științific de profesor universitar la catedra de boli infecțioase.

Domnul profesor C. Andriuță, fiind un specialist de talie, este recunoscut și ca un pedagog exigent amator al căutărilor îndrăznețe în domeniul patologiei infecțioase. Domnul Profesor consideră activitatea didactică o sarcină promordială, angajîndu-se în elaborarea și redactarea Programelor de instruire, a indicațiilor metodice, ghidurilor pentru o pregătire mai eficientă a studenților și rezidenților în domeniul patologiei infecțioase.

Pentru facilitarea instruirii terminologiei medicale în limba română, profesorul C. Andriuță a alcătuit, pentru prima dată, în sistemul de învățămînt de la noi un dicționar rus-român cu termeni, ce țin de domeniul patologiei infecțioase, organizînd totodată o slaidotecă cu diapozitive în culori pentru ameliorarea procesului didactic.

Dumnealui este Savantul care în premieră a studiat foarte detaliat particularitățile clinice, epidemiologice și de laborator ale formelor atipice (fruste, anectrice, subclinice și inaparente de hepatite virale A și B; importanța clinică și patogenetică a izoenzimelor în hepatitele virale A și B).

Pentru prima dată, împreună cu colaboratorii săi, a cercetat aspecte imunologice în hepatitele virale obișnuite și mixte, în diverse forme de hepatită virală delta și în cea virală acută AgHBs-negativă.

Dragoste de rimă l-a condus pe prof. C. Andriuță la un gând îndrăzneț: pentru prima dată printre semeni a publicat în limba română, în versuri, bolile infecțioase, tropicale și parazitare. Profesorul C. Andriuță în calitate de redactor științific principal, a participat la editarea și îngrijirea materialelor conferințelor științifico-practice ale Societății infecționiștilor din Republica Moldova pentru anii 1991, 1996, 2001, 2006 și la ultima din 2012- în calitate de vicedirector-șef.

Persoanele versate în domeniul, în primul rând savanții și specialiștii, apreciază la justa valoare cele 3 monografii, precum și manualul scris în limba română „Boli infecțioase și parazitare” (în viziune populară), cele 5 ghiduri practice, precum și cărțile scrise în versuri cu tentă didactică. Domnia sa a publicat până acum în total 13 cărți de versuri și a 14 se află în tipografie pentru a fi editată în anul 2013, deținând un record indescutabil în această privință printre colegi.

Domnul profesor C. Andriuță a fost angajat în multe colaborări cu colegii de breaslă, când cercetau aspectele clinico-epidemiologice ale diferitor maladii infecțioase: febra tifoidă, dizenteria, salmonelozele, iersinioza, rickettsiozele, toxoplasmoză, malaria, botulismul, trichinoza, holera, difteria, febra Q, infecția HIV/SIDA, meningitele, focarele de gripă, etc. Dumnealui a participat nemijlocit la discifrarea, localizarea și lichidarea focarelor epidemice de febră tifoidă, tifos exantematic, dizenterie, toxiinfecție alimentară, holeră, hepatită virală A, antrax, botulism, infecție meningococică, gripă, leptospiroză, bruceloză, etc.

Activând pe parcursul a 27 ani (1979-2006) în calitate de infecționist principal netitular al Ministerului Sănătății, domnul profesor C. Andriuță a urmărit permanent și cu mare atenție sporirea calificării profesionale a detașamentului de medici infecționiști din republică. Împreună cu conducerea spitalului „Toma Ciorbă” și cu colaboratorii catedrei, pe care a dirijat-o 23 de ani prof. C. Andriuță, sau inaugurat: Centrul Republican de Toxoplasmoză, secțiile de terapie intensivă, baroterapie, a cabinetelor de examinare ultrasonografic și de dispensarizarea persoanelor, care au suportat hepatitele virale.

În acești 50 ani de activitate la catedră domnul profesor a publicat circa 580 lucrări științifico-didactice, inclusiv articole-145, teze și materiale științifice-340, indicații sau elaborări metodice-40, inovații-30, invenții-2, ghiduri practice-5, manuale-2, monografii-3, cărți de versuri-14. Brevetul de invenție „Produs cu acțiune antivirală de origine vegetală” obținut de profesorii C. Spînu, C. Andriuță și colaboratorii, a fost apreciat cu Medalia de Aur la Salonul internațional de expoziție a necesităților tehnice de la București, 1999.

Din momentul deschiderilor democratice în Republica Moldova profesorul C. Andriuță a activat în cadrul a circa 350 emisiuni la radiou și televiziune, a publicat mai multe articole pe teme medicale în diverse ziare și reviste de profil. Sub dirijarea științifică a domnului profesor au fost susținute 7 teze de doctor în medicină și 3- de doctor habilitat.

Spațiul actual nu ne permite să redăm plenar activitatea prodigioasă, cât și cea pe tărâm obștesc a reputatului savant, punctând doar cele mai relevante funcții: infecționist principal al MS din R.M, președinte al Societății infecționiștilor din Republica Moldova, președinte al Comisiei de atestare a medicilor infecționiști, președinte al Comisiei științifice în maladiile infecțioase a MS, președinte al comisiei de concurs a corpului profesoral a USMF „Nicolae Testemițanu” (în diferiți ani), vicepreședinte, ulterior președinte al Consiliului Științific specializat pentru susținerea tezelor de doctor și de doctor habilitat în medicină, membrul al Comisiei de experți al MS (în diferiți ani), membru Comisiei Republicane al MS pentru atestare a medicilor epidemiologi, membru al Comisiei Republicane extraordinare antiepidemice guvernamentale, etc.

Despre versurile profesorului C. Andriuță, regretatul profesor Vasile Melnic (fost șef de catedră al limbii române) a menționat: „nu e chiar atât de ușor și simplu să faci versuri sau cronici rimate, să le scrii pe înțelesul tuturor, să meditez asupra fiecărei strofe, să urmărești o logică, un crez în gândire și expresie. Principalul e că versurile sale vin din inimă și în conștiință de cauză”. E greu să nu cazi de acord cu atare apreciere atât de clară, sinceră și senină. După

opinia altor oameni versați în materie, aceste volume ale domnului profesor C. Andriuță pot servi drept manual suplimentar pentru studenți și rezidenți, ce de asemenea este semnificativ.

Activitatea științifică a fostului Șef de catedră în Boli infecțioase, tropicale și parazitologie medicală C. Andriuță, începută încă din anii de studenție, a trecut ca un fir roșu prin toate acțiunile sale profesionale, continuând fructuos și la această vîrstă onorabilă de 76 ani.

Pentru activitatea sa rodnică și merituosă Domnul C. Andriuță a fost distins cu mai multe diplome și medalii. De asemenea, i s-a conferit titlul onorific de „Om emerit al Republicii Moldova” și a fost decorat cu ordinul „Gloria muncii”. În numele domnului profesor este numită biblioteca din satul natal Măgurele și a devenit Cetățean de onoare a acestui sat de baștină. Din 2006 Domnul profesor a fost ales președinte de onoare a Societății infecționiștilor din R.M, iar din 2007 a fost inclus în rîndurile savanților-medici iluștri a USMF „Nicolae Tistemițanu”.

Profesorul universitar Constantin Andriuță a intrat deja în istoria medicinei naționale. Viața Dumnealui este o adevărată epopee baladică a unui om, a unui savant, a unui pedagog, care a educat mii de străjeri ai sănătății, a unui doctor iscusit ce a salvat mii și mii de vieți omenești, a unui compatriot adevărat, care prin versurile sale își apără cu Demnitate cele ce ne-au lăsat moștenire Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare și Sfînt, Mihai Eminescu. În 2013 C. Andriuță va implini 50 de ani, de cînd activează la catedra Boli Infecțioase, care este amplasată în Spitalul „Toma Ciorbă”, dirijat de domnul director Victor Deatișîn-Ciorbă doi, numit de noi!

Dr. hab. med., prof. univ. **Victor Pîntea**

Conf. univ. **Valentin Cebotarescu**

Conf. univ. **Iulita Botezatu**

Conf. univ. **Lilia Cojuhari**